

JAARREKENING AMATEURVOETBAL

SEIZOEN 2015/'16

Inhoudsopgave

1. Bestuursverslag	4
2. Balans.....	8
3. Exploitatierekening	10
4. Algemene toelichting	11
5. Toelichting op de balans	18
5.1. Immateriële vaste activa	18
5.2. Materiële vaste activa	19
5.3. Financiële vaste activa.....	20
5.4. Voorraden	21
5.5. Vorderingen.....	21
5.6. Liquide middelen.....	22
5.7. Eigen vermogen.....	23
5.8. Voorzieningen	24
5.9. Langlopende schulden	26
5.10. Kortlopende schulden	26
5.11. Overige schulden	27
5.12. Overlopende passiva	27
5.13. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa	28
6. Toelichting op de exploitatierekening.....	29
6.1. Bedrijfsopbrengsten	29
6.2. Contributies.....	29
6.3. NOC*NSF	30
6.4. Wedstrijdgelden	31
6.5. Tuchtzaken en heffingen	31
6.6. Sponsoring.....	32
6.7. Overige opbrengsten	32
6.8. Opbrengsten activiteiten	33
6.9. Opbrengsten projecten	34
6.10. Kassiersgelden	34
6.11. Bedrijfskosten.....	35
6.12. Personeelskosten	35
6.13. Afschrijvingen.....	36

6.14. Overige bedrijfskosten	36
6.15. Overhead	37
6.16. Kosten activiteiten	38
6.17. Overige kosten	40
6.18. Kosten projecten	41
6.19. Uitgekeerde kassiersgelden	43
6.20. Financiële baten en lasten	43
6.21. Resultaat deelnemingen	43
6.22. Controleverklaring	44
6.23. Voorstel resultaatbestemming 2015/'16	44
7. Bijlagen.....	45

1. BESTUURSVERSLAG

Activiteiten beleidsplan 2015/'16

Seizoen 2015/'16 was het tweede seizoen van het KNVB beleidsplan 2014-2018. Een belangrijk seizoen met het oog op de aanpassingen van de competitiepiramide. De voorbereidingen voor de invoering van de Tweede divisie en de daarmee samenhangende veranderingen op lagere niveaus waren in volle gang. De veranderingen hebben grote invloed op de licentievoorwaarden binnen het amateurvoetbal. Dit om ervoor te zorgen dat een eventuele overgang naar het betaalde voetbal, waar de eisen strenger zijn, te vergemakkelijken en de integriteit, continuïteit en kwaliteit van de clubs in de Tweede en Derde divisie te vergroten. Ten behoeve van de implementatie van de nieuwe licentievoorwaarden is er veelvuldig contact geweest met de betrokken clubs. Zo'n 60 clubbezoeken zijn afgelegd en er zijn tal van plenaire sessies georganiseerd. Het Licentiereglement Amateurvoetbal is mede geschreven op basis van de input van de clubs en is inmiddels vastgesteld door de ledenraad amateurvoetbal.

Ook zijn de leden van onder meer de licentiecommissie en de beroepscommissie benoemd. Deze onafhankelijke en onbezoldigde commissieleden zijn namens alle amateurvoetbalverenigingen benoemd door de ledenraad, nadat zij waren geselecteerd en voorgedragen door een vertegenwoordiging van de CVT en BAV. In het seizoen 2017/'18 wordt de voetbalpiramide geëvalueerd.

Een andere grote ontwikkeling speelde zich af binnen de afdeling voetbal. De aanbevelingen uit het rapport 'Winnaars van Morgen' raken het hele voetballandschap, ook het amateurvoetbal. Een voorbeeld hiervan is het aanpassen van de spelvormen voor de jongste jeugd (pupillen = t/m 12 jaar). Onderzoek toont aan dat het spelplezier en de ontwikkeling van kinderen vergroot kan worden door het speelveld te verkleinen en wedstrijden met minder spelers te spelen. In het seizoen 2016/'17 is de intentie deze resultaten samen met de verenigingen om te zetten in nieuw voetbalaanbod. Denk aan 2 tegen 2 en 4 tegen 4 zonder scheidsrechter op een kleiner veld, in plaats van 7 tegen 7 met scheidsrechter op een half veld.

In maart 2016 heeft in Nederland het Olympisch Kwalificatie Toernooi (OKT) plaats gevonden voor één startbewijs voor de Olympische Spelen. Helaas is het Vrouwen A-elftal er niet in geslaagd zich hiervoor te plaatsen. Wel vormde het OKT een goede promotie voor het vrouwenvoetbal en een goede testcase voor het EK 2017, dat in eigen land wordt georganiseerd.

Het vrouwenvoetbal zit onveranderd in de lift. Het ledenaantal groeit naar de 153.000. Ook de belangstelling voor de OranjeLeeuwinnen, neemt - mede door het OKT - toe (gemiddeld 6.300 toeschouwers per wedstrijd). Daarnaast is de interesse in het vrouwenvoetbal verder gestegen en zit ook de bekendheid met de OranjeLeeuwinnen in de lift. Voor de komende jaren blijft stijging op de UEFA ranking een belangrijke doestelling.

Seizoen 2015/'16 was ook het eerste volledige seizoen voor de verenigingsadviseurs en de technisch jeugdcoördinatoren. Er zijn veel activiteiten georganiseerd om kennisdeling (zoals de kennisavonden en het voorzitterscongres) en samenwerking tussen clubs te bevorderen.

Ook op het gebied van digitalisering zijn weer stappen gezet om het de clubs en de KNVB makkelijker te maken. Zoals de digitalisering van overschrijvingen en het onderling door clubs verplaatsen van wedstrijden. Binnen het zaalvoetbal is een pilot gehouden voor het gebruik van een digitaal wedstrijdformulier via een mobiele app.

Daarnaast zijn we overgestapt op één enquêtetool, Smart Allies. Binnen dit systeem worden ook het ledenpanel en het verenigingspanel opnieuw op- en ingezet. Een belangrijke ontwikkeling in het afgelopen seizoen was het dashboard voor verenigingsadviseurs. Zij hebben een goed beeld van de eigen serviceregio en kunnen direct na een clubbezoek een reactie vragen over hun dienstverlening. De servicemeting is dit seizoen voor de derde keer uitgevoerd onder bestuurlijk kader, technisch kader en arbiters. Dit maakt het mogelijk een trend te ontdekken in de resultaten en gericht te sturen.

Veilig Sportklimaat (VSK)

Er is mede met de VSK middelen hard gewerkt om geweld op en rond de amateurvelden te minimaliseren. De basis is begeleiding, ondersteuning, trainingen en cursussen voor verenigingen, bestuurders, trainers en scheidsrechters. Daarnaast in het oog springende zaken zijn:

Beleid risico verenigingen

Verenigingen die meer dan gemiddeld betrokken zijn bij geweld benaderen we proactief. Het primaire doel is om deze verenigingen te verbeteren (fase 1: duiden). Is er geen verbetering, dan wordt onze ondersteuning en begeleiding dwingend en meer sturend (fase 2: sturen). Heeft ook dit geen effect, dan kunnen we niet anders dan overgaan tot straffen. Met als ultieme straf het uit de competitie nemen van de gehele vereniging (fase 3: straffen). Het beleid is gaandeweg het seizoen geïntroduceerd. Er is met ongeveer 50 verenigingen gesproken. Er zijn nog geen verenigingen in de fase van straffen.

Sport en gedrag training

De wens om meer te werken met straffen met een pedagogische grondslag is concreet ingevuld door de Sport en gedrag training. Bij overtredingen waar een minimale straf op staat van 7 wedstrijden wordt deze training aangeboden. Voor excessen is er een zwaardere variant. De speler kan zelf kiezen of hij hier – in ruil voor strafvermindering – gebruik van maakt. In het seizoen 2015/'16 zijn er 71 van deze trainingen uitgevoerd, waarvan 16 keer de zware variant.

Ledenraad

In het afgelopen seizoen heeft binnen de verenigingsorganisatie de transformatie van verenigingsraad naar ledenraad plaatsgevonden. Zaterdag 16 januari 2016 was een bijzondere dag. Op deze dag kwam voor het eerst de rechtstreeks door verenigingen gekozen ledenraad van het amateurvoetbal bij elkaar. Een nieuwe structuur vraagt om een nieuwe werkwijze. Afgesproken is naast de formele (besluitvormende) vergaderingen facultatief een aantal themabijeenkomsten te organiseren, gericht op informatie-uitwisseling.

In maart en april is in diverse informatieve themabijeenkomsten een aantal relevante onderwerpen besproken: de KNVB-financiën, de introductie van de Tweede divisie in relatie tot het Licentiereglement amateurvoetbal, de strategische agenda en de begroting voor het seizoen 2016/'17.

Uiteindelijk heeft op 28 mei 2016 de formele vergadering van de ledenraad plaatsgevonden, waarin de strategische agenda voor 2016/'17 is vastgesteld. Ook met de begroting werd ingestemd. Met het aannemen van het Licentiereglement amateurvoetbal en de benoeming van de licentiecommissie en de beroepscommissie licentiezaken is de voorbereiding voor een succesvolle introductie van de Tweede divisie afgerond.

Financiële ontwikkelingen

Het seizoen 2015/'16, het tweede seizoen van het nieuw financieel beleid, wordt gekenmerkt door continuering van het ingezette herstel van de financiële positie van het amateurvoetbal. Uit de jaarrekening blijkt dat het resultaat voor onttrekking bestemmingsreserves € 2,5 mln. bedraagt. Met dit resultaat komt het weerstandsvermogen uit op € 9,6mln. Daarmee is het weerstandsvermogen in een versneld tempo aangezuiverd en is er sprake van een stabiele financiële omgeving.

Het ledenaantal vertoont wederom een stijging en is gestegen naar 1.229.859; per saldo een stijging van 3.404 leden (0,3%). Het meisjes-/vrouwenvoetbal is verder gegroeid met ruim 6.800 leden (+ 4,7%); het jongens-/mannenvoetbal laat echter een daling van bijna 3.500 leden zien (-/- 0,3%).

Door het openen van de steunpunten in Eindhoven (1 juli 2015) en Zwolle (29 februari 2016) wordt invulling gegeven aan de centralisatie van de werkzaamheden op het gebied van competitie, arbitrage en tuchtzaken. Bijkomend (financieel) effect is een daling van de huisvestingskosten.

Op 21 september 2015 is het koopcontract inzake het kantoorpand te Amsterdam getekend. Het notarieel transport is voorzien op 1 december 2016. Inmiddels is duidelijk geworden dat de voorgenomen verkoop van het kantoorpand te Amsterdam geen doorgang vindt vanwege het niet verkrijgen van de voor de verkoop noodzakelijke goedkeuring van de gemeente Amsterdam (wijziging bestemmingsplan ten behoeve van koper en overgang erfpacht). Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2015/'16 is het koopcontract getekend inzake het kantoorpand te Nieuwstadt. De koopprijs bedraagt € 325.000 (boekwinst circa € 175.000); het transport is voor eind september 2016 voorzien.

In de jaarrekening 2014/'15 is reeds aangegeven dat het opzeggen van het huurcontract van het kantoorpand te Deventer leidt tot boekhoudkundige consequenties, aangezien het huurcontract doorloopt tot en met 30 juni 2020. Voor deze doorlopende verplichting is een voorziening uit hoofde van een "verlieslatend contract" gevormd. In het kader van de jaarrekening 2015/'16 moeten de uitgangspunten van deze voorziening (lees: mate van onderverhuur) opnieuw beoordeeld worden. De hoogte van de voorziening bedraagt per 30 juni 2016 € 544.700; per saldo een dotatie aan de voorziening verlieslatend contract van € 86.800.

Interne beheersing

Op de afdeling Finance & Control is medio oktober 2015 een Financial controller gestart, gericht op de verdere verbetering van de interne beheersing. Zo is het procuratieschema aangepast aan de organisatorische wijzigingen en er is een KPI-model opgesteld om een goed beeld te creëren van de belangrijkste financiële parameters binnen het amateurvoetbal. Voorts is het afgelopen seizoen ieder kwartaal de financiële rapportage amateurvoetbal opgesteld. In het kader van de beheersing van de voorspelbaarheid van het resultaat is vanaf het laatste kwartaal zelfs maandelijks gerapporteerd over de financiële ontwikkelingen binnen het amateurvoetbal.

In de jaarrekening 2015/'16 is voortgeborduurd op de transparante weergave van de personeelskosten. De personeelskosten werden in het verleden doorbelast naar de projecten Naar een Veiliger Sportklimaat en Sportimpuls maar ook naar de kostensoorten Voetbaltechnische Zaken en Communicatie. Deze kosten worden nu onder de personeelskosten verantwoord.

Risico's in de nabije toekomst

In het voorjaar van 2016 is de risicoanalyse amateurvoetbal opgesteld. Hierin zijn de belangrijkste risico's in de financiële positie van het amateurvoetbal benoemd en is een aantal oplossingsrichtingen beschreven, waarbij onderscheid is aangebracht tussen kostenverlagend enerzijds en opbrengstverhogend anderzijds. In de nabije toekomst vindt uitwerking plaats van de risicoanalyse, bijvoorbeeld door middel van een valide businesscase. De risicoanalyse wordt frequent gemonitord door de directie en besproken met de auditcommissie amateurvoetbal.

KNVB Kenniscentrum

In het afgelopen seizoen heeft de vorming van het KNVB Kenniscentrum gestalte gekregen. Binnen het KNVB Kenniscentrum worden de afdelingen KNVB Academie, KNVB Expertise, Research & Intelligence en beleid (AV en BV) geïntegreerd. Binnen de nieuwe structuur gaan genoemde afdelingen nauwer samenwerken en zo integraal invulling geven aan onderzoek, opleiding en ontwikkeling. Het KNVB Kenniscentrum start per 1 juli 2016.

De KNVB Academie heeft in het afgelopen seizoen een nieuwe impuls gekregen. Belangrijkste wijzigingen zijn het splitsen van de opleidingsactiviteiten naar verschillende doelgroepen (voetbal, arbitrage en bestuurlijk kader), het implementeren van een nieuwe organisatie- en functiestructuur en het onderbrengen van de gehele KNVB Academie bij de businessunit betaald voetbal. Per seizoen 2016/'17 gaat de KNVB Academie in zijn nieuwe vorm van start. Daarbij zijn belangrijke doelstellingen om het opleidingsaanbod verder uit te breiden, te vernieuwen en beter af te stemmen op de behoeften van de deelnemers. Het uitgangspunt hierbij is de opleidingen de komende jaren op een meer kostendekkende manier te organiseren. Daarop heeft ook het (deels) wegvallen van subsidies vanuit NOC*NSF invloed.

KNVB Campus

Sinds 2015 wordt er gebouwd aan de KNVB Campus. De opening van de KNVB Campus vindt plaats op 1 september 2016. De KNVB Campus is de plek waar de nationale selecties trainen en waar trainers worden opgeleid, scheidsrechters werken aan de arbitrage en bestuurders elkaar ontmoeten. Ook worden vanaf 2016 weer voetbalkampen georganiseerd.

Vergelijkende cijfers

Als vergelijkende cijfers zijn weergegeven de realisatie over 2014/'15 en de begroting over 2015/'16. Deze vergelijkende cijfers zijn, waar relevant, aangepast voor vergelijkingsdoeleinden (Titel 9 BW 2). De cijfers worden weergegeven in bedragen x € 1.000, tenzij anders vermeld.

Jan Dirk van der Zee
Directeur/bestuurder amateurvoetbal

2. BALANS

Activa

(BEDRAGEN * € 1.000)

30 juni 2016

30 juni 2015

Activa

Vaste activa

<i>Immateriële vaste activa</i>	15	44
<i>Materiële vaste activa</i>	1.618	1.472
<i>Financiële vaste activa</i>	578	602
Totaal vaste activa	2.211	2.118

Vlottende activa

<i>Voorraden</i>	1	38
<i>Vorderingen</i>		
Debiteuren	1.580	1.269
Vorderingen op groepsmaatschappijen	330	637
Overige vorderingen	476	632
Overlopende activa	801	541
	3.187	3.079
<i>Liquide middelen</i>	11.642	10.696
Totaal vlottende activa	14.830	13.813

Totaal activa	17.041	15.931
----------------------	---------------	---------------

Passiva

(BEDRAGEN * € 1.000)		30 juni 2016	30 juni 2015
Passiva			
Eigen vermogen			
<i>Eigen vermogen</i>		9.647	7.117
Voorzieningen			
<i>Voorzieningen</i>		1.148	1.077
Langlopende schulden			
<i>Langlopende schulden</i>		221	222
Kortlopende schulden			
<i>Kortlopende schulden</i>			
Crediteuren	2.608		2.962
Schulden aan verbonden partijen en groepsm.	148		129
Belastingen en premies sociale verzekeringen	0		93
Overige schulden	950		1.797
Overlopende passiva	<u>2.319</u>		<u>2.534</u>
		6.025	7.515
Totaal passiva		17.041	15.931

3. EXPLOITATIEREKENING

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Bedrijfsopbrengsten			
Som der bedrijfsopbrengsten	40.725	38.645	39.161
Bedrijfskosten			
Lonen, salarissen en sociale lasten	15.884	15.244	15.392
Organisatieontwikkeling	0	250	540
Afschrijvingen	371	468	413
Overige bedrijfskosten	21.974	21.495	20.984
Som der bedrijfskosten	38.229	37.458	37.329
Bedrijfsresultaat	2.496	1.188	1.832
Financiële baten en lasten	54	50	85
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	2.550	1.238	1.916
Resultaat deelnemingen	-20	-224	62
Exploitatiesaldo voor aanwending bestemmingsreserve	2.530	1.014	1.978
Aanwending bestemmingsreserve	30	30	70
Exploitatiesaldo na mutatie reserve	2.560	1.044	2.048
Ontvangen kassiersgelden	14.647	14.928	15.302
Uitgekeerde kassiersgelden	14.647	14.928	15.302

4. ALGEMENE TOELICHTING

Algemene grondslagen

Algemeen

De grondslagen hebben betrekking op de jaarrekening als geheel en zijn ten opzichte van het voorgaande boekjaar niet gewijzigd. Alle bedragen in de jaarrekening zijn weergegeven in duizenden euro's, tenzij anders vermeld. Het boekjaar loopt van 1 juli tot en met 30 juni.

De vereniging KNVB is onderworpen aan de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640 Organisatie zonder winststreven. Dit houdt in dat de KNVB verplicht is te rapporteren met inachtneming van de betreffende verslaggevingsregels.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de exploitatierekening zijn referenties opgenomen die verwijzen naar de toelichting.

Vreemde valuta

Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum, behoudens voor zover het koersrisico is afgedekt. In die gevallen vindt waardering plaats tegen de overeengekomen termijnkoersen. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers van afwikkeling. De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen zijn opgenomen in de exploitatierekening.

Operationele leasing

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom niet bij de KNVB ligt, worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekeninghoudend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de exploitatierekening over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

Software

Kosten van software worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en lineair afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur. De kosten van software in enig boekjaar worden, tot een bedrag van € 25.000 per project, in dat boekjaar direct afgeschreven. Op software boven dit bedrag wordt jaarlijks 20% van de aanschafwaarde afgeschreven. Aanschaffingen in de loop van het boekjaar worden tijdsevenredig afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van de investering.

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen

Gebouwen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen. Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de aanschafwaarde van de activa. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte gebruiksduur en de geschatte restwaarde. Op gebouwen wordt jaarlijks 2,5% tot 10% van de aanschafwaarde afgeschreven. Op kantoorpanden alsmede de verbouwingen van deze panden vindt afschrijving plaats op basis van verwachte resterende gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Andere vaste bedrijfsmiddelen

Andere vaste bedrijfsmiddelen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur. Er wordt jaarlijks afgeschreven tegen een percentage variërend tussen de 6,7% en 33,3%. Overige enkelvoudige aanschaffingen in enig boekjaar kleiner dan € 2.500 worden in dat boekjaar direct afgeschreven, behalve kantoorautomatisering. Aanschaffingen in de loop van het boekjaar worden tijdsevenredig afgeschreven.

Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbare materiële vaste activa

Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbare materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen of lagere opbrengstwaarde. Op deze materiële vaste activa wordt jaarlijks 2,5% tot 10% van de verkrijgingsprijs afgeschreven.

Wijze van verwerking van kosten van herstel en kosten van groot onderhoud

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening gevormd. De toevoeging aan deze voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt. Alle overige onderhoudskosten worden direct in de exploitatierekening verwerkt.

Er bestaan geen verplichtingen tot herstel na afloop van het gebruik van de activa.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Wanneer 20% of meer van de stemrechten kan worden uitgebracht, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt de deelneming op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover de KNVB in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

Als resultaat wordt verantwoord het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat.

Vorderingen op deelnemingen

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van transactiekosten (indien materieel). Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Bij de waardering wordt rekening gehouden met eventuele waardeverminderingen.

Langlopende vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen langlopende vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De vereniging beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde, rekening houdend met incourantheid.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie.

Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn kasmiddelen, direct opvraagbare banktegoeden, alsmede kortlopende termijndeposito's en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is zodanig gepresenteerd dat daaruit blijkt welk gedeelte vrij besteedbaar is en welk gedeelte is vastgelegd in de vorm van een statutaire en/of wettelijk reserve alsmede een bestemmingsreserve en/of bestemmingsfonds, indien aan dat deel van het eigen vermogen een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven, dan gezien de doelstelling van de organisatie is toegestaan.

Overige reserve

Dit betreft dat deel van het eigen vermogen waar geen specifieke bestemming aan is gegeven door derden, het bestuur of de ledenraad.

Bestemmingsreserve

Het bestuur heeft een deel van de reserves afgezonderd voor een specifieke bestemming. Deze bestemmingsreserves zijn door de ledenraad bekrachtigd.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Tenzij anders vermeld, worden voorzieningen gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voor uitgaven voor groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren.

De voorziening gelieerde stichting ziet op de maximale verplichting uit hoofde van een garantstelling. Zoals is toegelicht bij de Overige langlopende vorderingen, heeft de businessunit betaald voetbal zich garant gesteld voor een lening die Onroerend Goed Stichting KNVB Sportcentrum Zeist heeft afgesloten bij een kredietinstelling. Deze voorziening loopt, evenals de lening van Onroerend Goed Stichting KNVB Sportcentrum Zeist, vanaf september 2001 in 20 jaar in (ongelijke) termijnen af naar nihil.

Pensioenvoorziening voor personeelsleden KNVB

De KNVB heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon, berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij de vereniging. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. De KNVB betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkinggraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij hoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. Op 31 december 2026 moet de dekkingsgraad minimaal 126% zijn (per ultimo boekjaar 92,5%). Het pensioenfonds verwacht hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. De KNVB heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De KNVB heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Voorziening jubileaverplichtingen

De voorziening jubileaverplichtingen wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans. Bij het contant maken is een disconteringsvoet van 1,5% (2015: 3%) gehanteerd.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De voorzieningen groot onderhoud strekken ter bekostiging van periodiek groot onderhoud.

De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Langlopende schulden

Bij de eerste opname van langlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten.

De langlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Het resultaat wordt in de exploitatierekening opgenomen zodra de verplichtingen niet langer op de balans worden opgenomen, alsmede via het amortisatieproces.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Verplichtingen voortvloeiend uit op balansdatum te betalen salarissen en de reservering vakantiedagen, worden opgenomen voor het bedrag dat voor de afwikkeling ervan verschuldigd is. De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

Grondslagen voor de bepaling van het exploitatiesaldo

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en verplichtingen worden opgenomen indien zij hun oorsprong vinden in het verslagjaar.

Contributies

De contributies van de leden worden berekend uitgaande van door de voetbalverenigingen aangemelde en geregistreerde leden in Sportlink.

Vertegenwoordigend voetbal

Conform de bestendige gedragslijn worden de baten en lasten van een Europees kampioenschap normaliter in het boekjaar verantwoord waarin de openingswedstrijd van het toernooi wordt gespeeld. Bij een Wereldkampioenschap is dit het boekjaar waarin de finalewedstrijd van het toernooi wordt gespeeld.

Indien de deelname van een nationaal team aan de eindronde van een Europees Kampioenschap of Wereldkampioenschap aanvangt voor balansdatum en eindigt na balansdatum, wordt het resultaat van dit ondeelbare project vanwege het zwaartepunt van baten en lasten als volgt toegerekend aan de boekjaren.

De baten en lasten van een Europees kampioenschap worden normaliter in het boekjaar verantwoord waarin de openingswedstrijd van het toernooi wordt gespeeld. Bij een Wereldkampioenschap is dit het boekjaar waarin de finalewedstrijd van het toernooi wordt gespeeld.

Commerciële baten

Commerciële baten worden toegerekend aan de verslagperiode in overeenstemming met de inhoud van de overeenkomst.

Subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de exploitatierekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de vereniging de condities voor ontvangst kan aantonen.

Bedrijfslasten

De kosten worden berekend op basis van historische prijzen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Lonen, salarissen en sociale lasten

Salarissen en sociale lasten worden verwerkt in de exploitatierekening in de periode waarover ze verschuldigd zijn.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De afschrijvingen op de materiële vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgingsprijs. De afschrijvingen op de materiële vaste activa vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de verwachte gebruiksduur en de verwachte restwaarde. Immateriële vaste activa inclusief goodwill worden

vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en verplichtingen. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Koersverschillen

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling of omrekening van monetaire posten worden in de exploitatierekening verwerkt in de periode dat zij zich voordoen.

Belastingen

Sommige activiteiten van de KNVB zijn vennootschapsbelastingplichtig. De vennootschapsbelasting is berekend door toepassing van het geldend tarief over het fiscale resultaat van het boekjaar. Vanwege verschillen tussen het commerciële resultaat en het fiscale resultaat wijkt het effectieve percentage af van het nominale percentage. Voor tijdelijke verschillen die materieel van omvang zijn wordt een latente belastingvordering of latente belastingverplichting gevormd.

Rendement overige deelnemingen

Te ontvangen rendement van niet volgens de vermogensmutatiemethode gewaardeerde deelnemingen worden verantwoord zodra de KNVB het recht hierop heeft verkregen.

5. TOELICHTING OP DE BALANS

5.1. IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

(BEDRAGEN * € 1.000)		Software
Aanschafwaarde		
1 juli 2015		147
Investeringen		0
30 juni 2016		147
Cumulatieve afschrijving		
1 juli 2015		-103
Afschrijvingen		-29
30 juni 2016		-132
Boekwaarde		
1 juli 2015		44
30 juni 2016		15

De geactiveerde immateriële activa uit hoofde van software bestaan uit het managementinformatiesysteem. Afschrijving vindt lineair plaats gedurende een termijn van 5 jaar, conform de geldende waarderingsgrondslagen, vanaf het moment van ingebruikname.

5.2. MATERIËLE VASTE ACTIVA

(BEDRAGEN * € 1.000)	Gebouwen & terreinen	NBD MVA	Inventaris	Software	Totaal
Aanschafwaarde					
1 juli 2015	848	3.896	2.041	347	7.132
Investeringsen	237	0	251	0	488
Desinvesteringen	0	-184	0	-132	-316
Reclassificatie	-313	313	0	0	0
30 juni 2016	772	4.025	2.292	215	7.304
Cumulatieve afschrijving					
1 juli 2015	-728	-2.786	-1.799	-347	-5.660
Afschrijvingen	-39	-161	-142	0	-342
Afschrijvingen op desinvesteringen	0	184	0	132	316
Reclassificatie	313	-313	0	0	0
30 juni 2016	-454	-3.076	-1.941	-215	-5.686
Boekwaarde					
1 juli 2015	120	1.110	242	0	1.472
30 juni 2016	318	949	351	0	1.618

Bedrijfsgebouwen en terreinen

De investeringen in de bedrijfsgebouwen en terreinen bestaan uit de investeringen:

1. Steunpunt Zwolle ad € 134.000;
2. Steunpunt Eindhoven ad € 94.000;
3. Overigen ad € 9.000.

Niet aan Bedrijfsuitoefening Dienstbare Materiële Vaste Activa (NBD MVA)

In de Niet aan de Bedrijfsuitoefening Dienstbare Materiële Vaste Activa zijn de kantoorpanden te Amsterdam, Rotterdam en Nieuwstadt verantwoord. Deze gebouwen zijn per 30 juni 2015, door de ingebruikname van de nieuwe steunpunten Zeist en Eindhoven, leeg komen te staan. Per februari 2016 is het huurkantoren Deventer leeg komen te staan, waardoor de investeringen en afschrijvingen van dit pand vanaf die datum onder deze rubriek worden vermeld.

Het pand in Amsterdam is verkocht voor een verkoopprijs van € 700.000 waarbij het notarieel transport uiterlijk op 1 december 2016 zal plaatsvinden. Inmiddels is duidelijk geworden dat de voorgenomen verkoop van het kantoorpand te Amsterdam geen doorgang vindt vanwege het niet verkrijgen van de voor de verkoop noodzakelijke goedkeuring van de gemeente Amsterdam (wijziging bestemmingsplan ten behoeve van koper en overgang erfpacht).

Voor het pand in Nieuwstadt is een akkoord bereikt met een koper voor een bedrag van € 325.000. De boekwaarde bedraagt per 30 juni 2016 € 147.000. Omdat de verkoop plaatsvindt na balansdatum zal de boekwinst verantwoord worden in het seizoen 2016/'17.

Inventaris

Onder de Inventaris zijn de kantoorinventaris en de kantoorautomatisering van AV Zeist, de districten en de steunpunten opgenomen.

Software

Onder Software is de financiële module van het kernsysteem verantwoord, die ultimo boekjaar volledig is afgeschreven. De digitale crediteurenmodule is sinds seizoen 2015/'16 niet meer in gebruik en daardoor gedesinvesteerd. Ook deze module was volledig afgeschreven.

5.3. FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Overige langlopende vorderingen

Het betreft hier het langlopend deel van een deposito inzake lening Onroerend Goed Stichting KNVB Sportcentrum Zeist van circa € 579.000.

(BEDRAGEN * € 1.000)		
	30 juni 2016	30 juni 2015
Beginbalans	602	615
Bij: van kortlopende vorderingen	0	24
Af: naar kortlopende vordering	-24	-37
Eindbalans	578	602

Het deposito dient ter zekerheid van een garantstelling voor de lening die Onroerend Goed Stichting KNVB Sportcentrum Zeist heeft afgesloten bij een kredietinstelling. Tevens wordt verwezen naar de toelichting bij de rubriek Voorziening gelieerde stichting binnen de Overige voorzieningen, elders in deze jaarrekening. Dit deposito kent een hoofdsom van circa € 1.157.000 en loopt af per 1 augustus 2021. De helft van dit deposito wordt in de balans van het amateurvoetbal verantwoord. Er vindt tussentijds geen vrijval plaats. Het deel van de vordering met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar bedraagt circa € 578.000. Het rentepercentage bedroeg tot 1 augustus 2011 5,0% en vanaf deze datum tot einde looptijd 2,9%.

5.4. VOORRADEN

De voorraden uit onderstaande tabel betreffen de voorraden op de steunpunten. Door de verhuisbeweging zijn deze voorraden op de steunpunten sterk afgenomen. De voorraden in Zeist worden in de balans van de Bondsgerelateerde activiteiten verantwoord.

(BEDRAGEN * € 1.000)	30 juni 2016	30 juni 2015
Voorraad drukwerken	0	9
Voorraad wedstrijdartikelen	0	24
Voorraad relatiegeschenken	1	5
Totaal voorraden	1	38

5.5. VORDERINGEN

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

Debiteuren

(BEDRAGEN * € 1.000)	30 juni 2016	30 juni 2015
Debiteuren	21	7
Nog te verrekenen met verenigingen	1.590	1.262
Af: voorziening voor oninbaarheid	-31	0
Totaal debiteuren	1.580	1.269

Vorderingen op verbonden partijen en groepsmaatschappijen

(BEDRAGEN * € 1.000)	30 juni 2016	30 juni 2015
Rekening-courant KNVB Betaald Voetbal	0	202
Rekening-courant KNVB Academie	51	181
Rekening-courant KNVB Bondsgerelateerde activiteiten	14	38
Rekening-courant KNVB Facilitair Bedrijf	83	0
Vordering op Voetbalmedia B.V.	182	216
Vordering op KNVB.nl	0	1
Totaal vorderingen op verbonden partijen en groepsmaatschappijen	330	637

Overige vorderingen

(BEDRAGEN * € 1.000)	30 juni 2016	30 juni 2015
Rekening-courant FIFA	0	5
Rekening-courant UEFA	90	291
Omzetbelasting	33	0
Overige vorderingen	353	336
Totaal overige vorderingen	476	632

Overlopende activa

(BEDRAGEN * € 1.000)	30 juni 2016	30 juni 2015
Vooruitbetaalde bedragen	785	521
Transitoire rente	16	20
Totaal overlopende activa	801	541

5.6. LIQUIDE MIDDELEN

(BEDRAGEN * € 1.000)	30 juni 2016	30 juni 2015
Banktegoeden	11.642	10.696
Totaal liquide middelen	11.642	10.696

Het Amateurvoetbal heeft het eenmalige recht de op 1 juli 2014 overgedragen interne lening aan betaald voetbal (groot € 2,5 mln.) op 1 juli 2018 terug te kopen. Daarnaast moet in de hoogte van de liquide middelen rekening gehouden worden met de vooruitontvangen subsidiemiddelen ad € 1,2 mln.

5.7. EIGEN VERMOGEN

(BEDRAGEN * € 1.000)	30 juni 2016	30 juni 2015
Overige reserves	7.087	5.039
Bestemmingsreserves	0	30
Nog te bestemmen exploitatiesaldo	2.560	2.048
Totaal eigen vermogen	9.647	7.117

Overige reserves

Het verloop van deze rubriek is als volgt weer te geven:

(BEDRAGEN * € 1.000)	2015/'16	2014/'15
Beginbalans	5.039	8.410
Bij: herrubricering bestemmingsreserve project "Waardering Vrijwilligers"	0	295
Bij: winstverdeling voorgaand boekjaar	2.048	-3.666
Totaal overige reserves	7.087	5.039

Bestemmingsreserves

Het verloop van deze rubriek is als volgt weer te geven:

(BEDRAGEN * € 1.000)	2015/'16	2014/'15
Beginbalans	30	100
Af: onttrekkingen lopend boekjaar	-30	-70
Eindbalans	0	30
Beginbalans bestemmingsreserve Project "Waardering Vrijwilligers"	0	295
Af: onttrekkingen lopend boekjaar	0	0
Af: herrubricering bestemmingsreserve project "Waardering Vrijwilligers"	0	-295
Eindbalans	0	0
Totaal bestemmingsreserves	0	30

Nog te bestemmen exploitatiesaldo

Het verloop van deze rubriek is als volgt weer te geven:

(BEDRAGEN * € 1.000)	2015/'16	2014/'15
Exploitatiesaldo	2.530	1.978
Van bestemmingsreserve	30	70
Naar bestemmingsreserve	0	0
Te bestemmen exploitatiesaldo lopend boekjaar	2.560	2.048

5.8. VOORZIENINGEN

(BEDRAGEN * € 1.000)	2015/'16	2014/'15
Beginbalans voorziening gelieerde stichting	284	329
Af: Vrijval	-45	-45
Eindbalans	238	284
Beginbalans voorziening groot onderhoud districten	75	213
Bij: dotatie	0	81
Af: vrijval	0	-206
Af: onttrekkingen	0	-13
Eindbalans	75	75
Beginbalans voorziening jubileumverplichtingen	260	239
Bij: dotatie	68	61
Af: onttrekkingen	-38	-40
Eindbalans	290	260
Beginbalans voorziening verlieslatend contract	458	0
Bij: dotatie	87	458
Eindbalans	545	458
Totaal voorzieningen	1.148	1.077

Voorziening gelieerde stichting

De voorziening gelieerde stichting betreft de maximale verplichting uit hoofde van een garantstelling. Zoals is toegelicht bij de Overige langlopende vorderingen, heeft de businessunit amateurvoetbal zich garant gesteld voor een lening die Onroerend Goed Stichting KNVB Sportcentrum Zeist heeft afgesloten bij een kredietinstelling. Deze voorziening loopt, evenals de lening van Onroerend Goed Stichting KNVB Sportcentrum Zeist, vanaf september 2001 in 20 jaar in (ongelijke) termijnen af naar nihil.

Voorziening groot onderhoud districten

Deze voorziening is gevormd ten behoeve van het onderhoud van de kantoorpanden in eigendom. Voor toekomstige uitgaven ten behoeve van groot onderhoud is een voorziening gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt. Vooralsnog wordt voor elk kantoorpand een voorziening (in geval van calamiteiten en strikt noodzakelijk onderhoud) ad € 25.000 aan gehouden.

Voorziening jubileaverplichtingen

De voorziening jubileaverplichtingen heeft betrekking op in de toekomst te betalen jubileumuitkeringen aan personeelsleden. Voor het amateurvoetbal is deze verplichting bepaald op circa € 290.000. De vorming van deze voorziening wordt voorgeschreven in RJ 271. De gehanteerde rekenrente bedraagt 1,5%.

Voorziening verlieslatend contract

Het huurcontract van het kantoorpand in Deventer is stilzwijgend verlengd en kent nu een looptijd tot en met 30 juni 2020, maar het pand staat per februari 2016 leeg. Voor de waarde van het "verlieslatende contract" is een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgebouwd aan de hand van het huidige huurcontract waarop de inschatting van de waarde van de onderverhuur (op basis van het voorzichtigheidsprincipe) in mindering is gebracht. Het huurcontract bedraagt jaarlijks € 188.000. De makelaar heeft laten weten dat een onderverhuur ad € 120.000 realistisch is. Dit levert het volgende overzicht op:

(BEDRAGEN in €)	2016	2017	2018	2019	2020	Totaal
Huurcontract	93.975	187.949	187.949	187.949	93.975	751.797
Onderverhuur	60.031	120.061	120.061	120.061	60.031	480.244
% inschatting onderverhuur	0%	25%	50%	60%	75%	n.v.t.
Voorziening	93.975	157.934	127.919	115.913	48.952	544.692

5.9. LANGLOPENDE SCHULDEN

(BEDRAGEN * € 1.000)	30 juni 2016	30 juni 2015
Waarborgsommen	221	222
Totaal langlopende schulden	221	222

5.10. KORTLOPENDE SCHULDEN

Crediteuren

(BEDRAGEN * € 1.000)	30 juni 2016	30 juni 2015
Crediteuren	1.274	1.247
Nog te verrekenen met verenigingen	1.334	1.715
Totaal crediteuren	2.608	2.962

Schulden aan verbonden partijen en groepsmaatschappijen

(BEDRAGEN * € 1.000)	30 juni 2016	30 juni 2015
Schulden aan Sportlink Services B.V.	17	55
Schulden aan Sportmedisch Centrum	36	10
Schulden aan KNVB.NL B.V.	0	7
Schulden aan S.S.Z.	4	5
Vordering op Voetbalmedia B.V.	25	0
Rekening-courant KNVB Betaald Voetbal	66	0
Rekening-courant KNVB Facilitair Bedrijf	0	52
Totaal schulden aan verbonden partijen en groepsmaatschappijen	148	129

De rekening-courantsaldi tussen de diverse entiteiten binnen de KNVB worden maandelijks vereffend.
Over openstaande saldi wordt geen rente berekend.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

(BEDRAGEN * € 1.000)	30 juni 2016	30 juni 2015
Omzetbelasting	0	93
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	0	93

5.11. OVERIGE SCHULDEN

(BEDRAGEN * € 1.000)	30 juni 2016	30 juni 2015
Overige schulden	835	1.682
Videma en Sena	115	115
Totaal overige schulden	950	1.797

De overige schulden worden grotendeels verklaard door:

- Sponsor activaties (€ 278.000);
- Boarding ten behoeve van het Olympisch Kwalificatie Toernooi (€ 140.000);
- Accountants (€ 98.000);
- Beëindigingsvergoeding (€ 82.000);
- Transitore post salarissen die in juli zijn uitbetaald, maar betrekking hebben op boekjaar 2015/'16 (€ 51.000).

5.12. OVERLOPENDE PASSIVA

(BEDRAGEN * € 1.000)	30 juni 2016	30 juni 2015
Subsidies NOC*NSF	1.212	1.360
Overige subsidies en bijdragen	326	446
Reservering vakantiedagen	286	296
Vooruitontvangen gelden	278	255
Overige overlopende passiva	217	177
Totaal overlopende passiva	2.319	2.534

Het relatief hoge saldo van Subsidies NOC*NSF per 30 juni 2016 betreft vooral subsidiegelden in relatie tot het project VSK.

De rubriek Overige overlopende passiva bestaat voor het grootste gedeelte uit een schuld aan AON met betrekking tot de rechtsbijstandsverzekering (assistent) scheidsrechters.

5.13. NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN EN ACTIVA

Er zijn leasecontracten afgesloten voor auto's ten behoeve van een deel van het personeel. Deze leasecontracten hebben een resterende looptijd van maximaal vijf jaar. Het totaalbedrag van deze verplichting bedraagt per balansdatum circa € 773.000. Het deel van deze verplichting met een expiratie binnen 12 maanden na balansdatum bedraagt circa € 257.000.

Het huurcontract met PSV Stadionexploitatie B.V. inzake steunpunt Eindhoven kent een looptijd tot en met 30 juni 2025. De totale huurverplichting bedraagt circa € 1.013.700, waarvan binnen een jaar circa € 112.600 vervalt.

Het huurcontract met Rechterland Services B.V. inzake steunpunt Zwolle kent een looptijd tot en met 30 december 2025. De totale huurverplichting bedraagt circa € 699.900, waarvan binnen een jaar circa € 73.700 vervalt.

Het huurcontract betreffende het kantoorpand in Deventer kent een looptijd tot en met 30 juni 2020. De totale huurverplichting bedraagt circa € 752.000. Hiervoor is een voorziening "verlieslatend contract" ad € 544.700 gevormd. De huurverplichting tot en met 30 juni 2017 bedraagt circa € 188.000.

6. TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

6.1. BEDRIJFSOPBRENGSTEN

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Contributies	10.951	10.828	10.812
NOC*NSF	3.660	3.675	3.832
Wedstrijdgelden	5.180	5.073	5.076
Tuchtzaken	4.064	4.100	3.983
Sponsoring	2.874	2.570	2.775
Overige opbrengsten	7.110	5.600	5.964
Opbrengsten activiteiten	3.958	3.640	3.808
Opbrengsten projecten	2.928	3.159	2.911
Totaal bedrijfsopbrengsten	40.725	38.645	39.161

6.2. CONTRIBUTIES

Het ledenaantal komt in het seizoen 2015/'16 uit op 1.229.859. Dit is ten opzichte van de begroting 2015/'16 een stijging van 1,3%. De financiële consequentie van deze stijging bedraagt € 123.000. In vergelijking met de begroting 2015/'16 stijgt het ledenaantal met 15.808. In onderstaande tabellen is het ledenaantal per categorie en geslacht weergegeven:

Ledenaantal per categorie	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Senioren	590.505	591.891	594.129
Junioren	272.484	261.651	263.562
Pupillen	366.870	360.509	368.764
Totaal ledenaantal	1.229.859	1.214.051	1.226.455

Ledenaantal nader uitgesplitst	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Meisjes/vrouwen	152.893	146.033	146.033
Jongens/mannen	1.076.966	1.068.018	1.080.422
Totaal ledenaantal	1.229.859	1.214.051	1.226.455

Jongens/mannen uitgesplitst	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Senioren	534.094	537.376	539.614
Junioren	223.166	214.780	216.688
Pupillen	319.706	315.862	324.120
Totaal jongens/mannen	1.076.966	1.068.018	1.080.422

Onderstaand de opbrengsten per categorie.

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Senioren	5.879	5.886	5.844
Junioren	2.162	2.076	2.070
Pupillen	2.715	2.668	2.703
Subtotaal	10.756	10.630	10.617
Verenigingscontributie	149	150	149
Overige contributies	46	48	46
Totaal contributies	10.951	10.828	10.812

6.3. NOC*NSF

Het perspectief van de opbrengsten uit de Lottomiddelen is al enige tijd niet gunstig. In de begroting 2015/'16 is rekening gehouden met een sterke daling van de Lottomiddelen. Ondanks dit gegeven bedraagt de daling ten opzichte van de begroting € 15.000.

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Basisbijdrage Sportparticipatie			
2014			586
2015	592	592	592
2016	601	592	
Algemeen functioneren Sportbonden			
2014			1.408
2015	1.246	1.246	1.246
2016	1.221	1.245	
Totaal	3.660	3.675	3.832

6.4. WEDSTRIJDGELDEN

De opbrengsten uit wedstrijdgelden vertonen een stijging ten opzichte van de begroting 2015/'16 van circa € 107.000. Deze stijging wordt verklaard door de groei van het aantal leden alsmede meer deelnemende teams aan de bekercompetities. In onderstaande tabellen is een en ander uitgesplitst voor veld- en zaalvoetbal. Hieruit valt op te maken dat er een dalende tendens is in de opbrengsten wedstrijdgelden zaalvoetbal.

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Veldvoetbal			
Senioren	1.738	1.739	1.732
Junioren	1.118	1.080	1.077
Pupillen	777	758	773
Vrouwen	234	232	230
Meisjes junioren	188	171	171
Meisjes pupillen	53	41	43
G-voetbal	33	33	33
Bekervoetbal	697	673	671
Subtotaal Veldvoetbal	4.838	4.727	4.730
(BEDRAGEN * € 1.000)			
Zaalvoetbal			
Senioren	246	250	250
Junioren	14	17	14
Pupillen	16	18	18
Vrouwen	33	33	33
Bekervoetbal	33	28	31
Subtotaal Zaalvoetbal	342	346	347
Totaal wedstrijdgeld	5.180	5.073	5.076

6.5. TUCHTZAKEN EN HEFFINGEN

De opbrengsten uit Tuchtzaken en Heffingen komen circa € 36.000 lager uit dan in de begroting 2015/'16 is voorzien. Deze daling wordt verklaard door een lager aantal gele en rode kaarten (€ 78.000). Daartegenover staat een stijging van € 48.000 ten opzichte van de begroting 2015/'16 voor de opbrengsten uit overschrijvingen.

6.6. SPONSORING

De opbrengsten uit sponsoring bedragen bijna € 2,9 mln. Dit is € 304.000 hoger dan in de begroting 2015/'16 is voorzien. De stijging wordt grotendeels verklaard:

- Hogere opbrengsten uit hoofde van het sponsorcontract met Nike met betrekking tot kledingverbruik. Om de opbrengsten en kosten van dit contract inzichtelijk te hebben, wordt het zowel in de opbrengsten als de kosten verwerkt;
- De opbrengsten van het kledingcontract zijn € 341.000 hoger dan in de begroting 2015/'16 is voorzien. De bijbehorende kosten zijn verantwoord onder de rubriek "Voetbal";
- Voor de stimulering van zaalvoetbal heeft Coca Cola voor het seizoen 2015/'16 een bedrag beschikbaar gesteld van € 82.000. De bijbehorende kosten worden verantwoord onder de rubriek "Wedstrijdzaken";
- De opbrengsten uit datalicenties vertonen ten opzichte van de begroting 2015/'16 een daling van € 18.000.

6.7. OVERIGE OPBRENGSTEN

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Convenant Jeugdvoetbal (a)	2.619	2.500	2.626
Subsidies (b)	718	870	897
Bijdrage UEFA, FIFA en BV (c)	3.252	1.922	1.896
Overigen (d)	521	308	545
Totaal overige opbrengsten	7.110	5.600	5.964

- a. De opbrengsten uit het Convenant Jeugdvoetbal komen uit op circa € 2,6 mln. Ten opzichte van de begroting 2015/'16 is dit € 119.000 hoger. Deze stijging houdt verband met het hogere aantal toeschouwers bij (Europese) wedstrijden van Nederlandse clubs.
- b. De opbrengsten uit subsidies NOC*NSF zijn lager dan de begroting 2015/'16. Deze daling wordt voor € 95.000 veroorzaakt, doordat we dit seizoen minder subsidie ontvangen voor Kwaliteitsbevordering Kader ("subsidie opleidingen"). Daarnaast is er een herrubricering geweest van een subsidie van het NOC*NSF à € 46.000. Deze subsidie is verwerkt in de entiteit Betaald Voetbal. De bijbehorende kosten hebben dezelfde route gevolgd en zijn ook binnen Betaald Voetbal verwerkt.
- c. De opbrengsten UEFA, FIFA en Betaald Voetbal zijn € 1.330.000 hoger dan begroot. Deze grote stijging wordt veroorzaakt door:
 - Een stijging van € 521.000 aan opbrengsten van het FIFA FAP programma die bestemd zijn voor andere entiteiten. FIFA FAP opbrengsten worden verantwoord binnen het amateurvoetbal. In de rubriek "Voetbal" wordt hetzelfde bedrag verantwoord als kosten;
 - Bijdrage vanuit FIFA van € 135.000 voor de deelname aan enkele WK kwalificatie-/eindrondes;
 - Hogere bijdrage vanuit de UEFA à € 597.000 voor organisatie en deelname aan kwalificatie- en eindtoernooien;

- De opbrengsten uit de Champions League Vrouwen zijn € 55.000 hoger dan begroot door de prestaties van de vrouwen van FC Twente. Deze opbrengsten komen ten gunste aan FC Twente en om die reden zijn de kosten Wedstrijdzaken ook hoger dan begroot;
 - Toekenning van de UEFA voor het Women's Football Development Programme is volledig voor amateurvoetbal. De opbrengsten zijn om die reden € 50.000 hoger;
 - De opbrengsten voor de UEFA bijdrage Study Group Scheme zijn € 51.000 lager doordat de aanverwante kosten ook lager uitvallen.
- d. De overige opbrengsten vertonen ten opzicht van de begroting 2015/'16 een stijging van € 213.000:
- Hogere opbrengsten van € 132.000 door verkoop van promotiematerialen. Hierbij dient wel vermeld te worden dat de kosten navenant hoger zijn dan in de begroting 2015/'16 is opgenomen. In de begroting 2015/'16 wordt slechts rekening gehouden met de marge op deze verkopen;
 - Ten opzichte van de begroting 2015/'16 stijgen de bijdragen van gemeenten & provincies met € 57.000.

6.8. OPBRENGSTEN ACTIVITEITEN

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Voetbal (a)	451	100	420
Cursussen (b)	1.082	1.550	1.157
Wedstrijdzaken (c)	1.163	723	1.014
Communicatie	1.262	1.267	1.216
Totaal opbrengsten activiteiten	3.958	3.640	3.808

- a. De opbrengsten Voetbal vertonen ten opzichte van de begroting 2015/'16 een stijging van € 351.000.
- Voor de TV-rechten van het Olympisch Kwalificatie Toernooi van het Vrouwen A-elftal is een bedrag van € 145.000 ontvangen;
 - De kaartverkoop is mede door het OKT € 127.000 hoger;
 - Bijdragen van in totaal € 42.000 van andere bonden voor toernooien van CP-voetbal die in Nederland zijn georganiseerd. De bijdragen voor deze toernooien waren niet in de begroting 2015/'16 voorzien.
- b. De opbrengsten uit cursussen komen circa € 468.000 lager uit dan in de begroting 2015/'16 is voorzien. Er zijn in het afgelopen seizoen zowel minder arbitrageopleidingen (-/- 180 cursussen) als technische- en vrijwilligersopleidingen (-/- 115 cursussen) georganiseerd. Belangrijkste oorzaak voor het achterblijven van het aantal cursussen houdt verband met het docentenbeleid. Er zijn onvoldoende docenten beschikbaar om opleidingen te verzorgen.

- c. De opbrengsten uit wedstrijd zaken vertonen een stijging van € 440.000 als gevolg van hogere opbrengsten uit de spelerspas. In onderstaande tabel is het overzicht van de spelerspas weergegeven, waarin is te zien dat de kosten van de spelerspas navenant stijgen.

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Opbrengsten spelerspas	836	350	659
Kosten spelerspas	656	300	457
Resultaat spelerspas	180	50	202

Tegenover de hogere opbrengsten vanuit de spelerspas staat binnen de rubriek wedstrijd zaken de daling van de opbrengsten uit het winterjeugdzaalvoetbal. Hierbij dient opgemerkt te worden dat ook de kosten van het winterjeugdzaalvoetbal navenant dalen. Deze kosten komen eveneens terug in de kosten wedstrijd zaken.

6.9. OPBRENGSTEN PROJECTEN

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Sportimpuls	384	406	347
Naar een Veiliger Sportklimaat	2.544	2.753	2.564
Totaal opbrengsten projecten	2.928	3.159	2.911

De opbrengsten uit projecten binnen het amateurvoetbal bestaan uit de subsidies voor Sportimpuls en VSK. Hierbij dient vermeld te worden dat het project Sportimpuls per 30 juni 2016 is beëindigd. Het project VSK is met twee jaar verlengd tot eind 2018.

6.10. KASSIERSGELDEN

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Officialkosten veldvoetbal	4.849	4.949	4.865
Officialkosten zaalvoetbal	957	956	968
Zaalhuur zaalvoetbal	2.050	2.168	2.125
Verzekeringspremie leden	744	728	741
Solidariteitsfonds	0	0	99
BUMA	831	843	815
Sena	256	244	241
Videma	205	207	205
Ecotax verenigingen	4.755	4.833	5.243
Totaal ontvangen kassiersgelden	14.647	14.928	15.302

6.11. BEDRIJFSKOSTEN

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Lonen, salarissen en sociale lasten	15.884	15.244	15.392
Organisatieontwikkeling	0	250	540
Afschrijvingen	371	468	413
Overige bedrijfskosten	21.974	21.494	20.984
Totaal bedrijfskosten	38.229	37.458	37.329

6.12. PERSONEELSKOSTEN

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Loonsom	11.992	10.559	11.938
Sociale lasten	1.846	1.654	1.782
Pensioenlasten	1.036	935	1.018
Organisatieontwikkeling	0	250	540
Overige personeelskosten	1.942	1.141	1.544
Subtotaal	16.816	14.539	16.822
Doorberekeningen naar projecten	-2.072	-266	-2.007
Doorberekeningen businessunits	1.140	1.221	1.117
Totaal personeelskosten	15.884	15.494	15.932

De personeelskosten bedragen € 15,9 mln., hetgeen € 0,4 mln. hoger is dan in de begroting 2015/'16 is voorzien. Deze stijging wordt grotendeels als volgt verklaard:

- Als gevolg van onderbezetting heeft er op de afdeling tuchtzaken een uitbreiding plaatsgevonden;
- Per 1 januari 2016 is de directeur bedrijfsvoering gestart;
- Medio oktober 2015 is een financial controller gestart, teneinde de gewenste verbetering op o.a. het gebied van de interne beheersing te kunnen realiseren;
- Extra kilometers medewerkers. Voor medewerkers die door de verhuisbeweging een grotere reisafstand hebben, is een compensatieregeling van kracht. De praktijk wijst uit dat de verenigingadviseurs, talent performance coaches en technisch jeugdcoördinatoren eveneens een grotere reisafstand hebben, zonder dat hiervoor in aanvang een compensatie was voorzien. Besloten is dat deze medewerkers hiervoor gecompenseerd worden. Het effect van deze compensatie bedraagt circa € 150.000.

Verloop FTE Amateurvoetbal

(BEDRAGEN * € 1.000)

	Aantal FTE
Beginstand 1 juli 2015	228,2
Uitstroom*	-20,5
Instroom	24,6
FTE mutaties	2,6

Eindstand 30 juni 2016

234,9

* Er heeft een herrubricering plaats gevonden van 4,4FTE van AV naar BV. Deze is verantwoord binnen de uitstroom.

6.13. AFSCHRIJVINGEN

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Afschrijving gebouwen	200	278	244
Waardevermindering Heerenveen	0	0	76
Afschrijving inventaris	50	26	63
Afschrijving kantoorautomatisering	91	135	0
Afschrijving overige software	29	29	29
Totaal afschrijvingen	371	468	413

In de jaarrekening 2014/'15 is een eenmalige waardeminderung van de resterende boekwaarde van de gedane verbouwing van het kantoorpand te Heerenveen opgenomen. Deze waardeminderung was niet in de begroting 2015/'16 voorzien, waardoor de afschrijvingen lager uitvallen dit seizoen. In het boekjaar 2015/'16 is minder geïnvesteerd in de kantoorautomatisering, hetgeen leidt tot een lagere afschrijving op de kantoorautomatisering dan in de begroting 2015/'16 is voorzien.

6.14. OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Overhead	1.857	2.398	2.818
Kosten activiteiten	12.355	11.395	10.885
Overige kosten	6.004	5.558	5.783
Kosten projecten	1.758	2.144	1.498
Totaal overige bedrijfskosten	21.974	21.495	20.984

De overige bedrijfskosten zijn in vier groepen onderverdeeld. Deze groepen worden verder in de toelichting zowel cijfermatig als tekstueel verbijzonderd.

6.15. OVERHEAD

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Huisvestingskosten (a)	761	884	1.352
Doorberekende huisvestingskosten	-203	-206	-218
Bureaunkosten (b)	450	577	535
Doorberekende bureaunkosten	-255	-246	-246
Inhuur adviezen	126	110	98
ICT kosten	461	479	478
Bestuurs- en commissiekosten (c)	517	800	819
Totaal overhead	1.857	2.398	2.818

- a. De huisvestingskosten laten een daling zien ten opzichte van de begroting 2015/'16. Deze daling van € 123.000 wordt verklaard door:
- Minder en goedkopere regionale steunpunten dan in de begroting is voorzien. In de jaarrekening 2015/'16 is een bedrag verantwoord ad € 120.000, hetgeen € 78.000 lager is dan in de begroting 2015/'16;
 - Lagere huurkosten van de kantoorpanden in Heerenveen en Zwolle dan begroot (€ 63.000);
 - Daarnaast zijn de overige huisvestingskosten € 62.000 lager door het verlaten van enkele kantoorpanden. In de begroting is hier (conservatief) rekening mee gehouden. Het effect is echter groter dan voorzien;
 - Een dotatie aan de voorziening "verlieslatende contract" Deventer ad € 87.000.
- b. De daling van de bureaunkosten houdt voor het grootste deel verband met lagere telefoonkosten (€ 66.000). Daarnaast zijn de accountantskosten (€ 27.000) en portikosten (€ 12.000) lager dan voorzien.
- c. De bestuurs- en commissiekosten liggen onder de begroting 2015/'16. Dit verschil wordt voor het grootste deel veroorzaakt door lagere kosten voor bestuurlijke vernieuwing (€ 174.000). Op het moment van het opstellen van de begroting zijn aannames gedaan over de opzet van de ledenraad, die uiteindelijk goedkoper zijn uitgevallen. Enkele voorbeelden hiervan zijn:
- Minder ledenraadsleden (30 i.p.v. 100 leden);
 - Minder bezoeken verenigingen & thema-avonden;
 - Minder workshops;
 - Weinig tot geen onvoorziene kosten.
- Een andere oorzaak van de daling van de bestuurs- en commissiekosten is het lagere aantal/goedkopere bijeenkomsten.

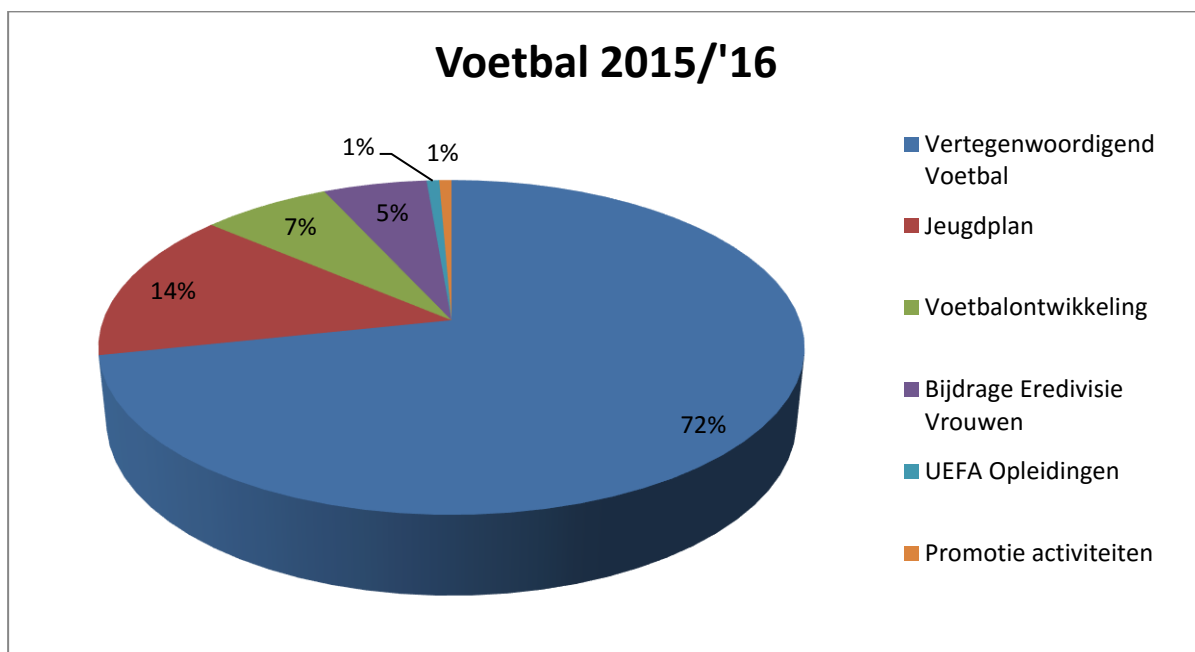
6.16. KOSTEN ACTIVITEITEN

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Voetbal (a)	7.611	6.630	6.442
Cursussen (b)	1.274	1.846	1.291
Wedstrijdzaken (c)	1.771	1.359	1.541
Communicatie (d)	1.699	1.560	1.610
Totaal kosten activiteiten	12.355	11.395	10.885

- a. De kosten van Voetbal komen hoger uit dan in de begroting 2015/'16 is voorzien. Dit heeft de volgende oorzaken:
- De kosten van vertegenwoordigende teams stijgen met € 524.000. Deze stijging wordt veroorzaakt door meer deelname aan en organisatie van eind- en kwalificatietoernooien. Zoals eerder is vermeld ontvangen we vanuit de FIFA en UEFA een bijdrage voor de deelname aan en organisatie van deze toernooien;
 - Hogere afschrijving van kleding ad € 376.000. Vanuit sponsoring ontvangen we een vergoeding voor kleding die gebruikt wordt door de diverse teams;
 - Hogere kosten Jeugdplan Nederland (meisjes en jongens) ad € 72.000.

De kosten van voetbal zijn als volgt op te splitsen:

➤ Jongens onder 15, 16 & 17	€ 1,1 mln.	
➤ Meisjes onder 15, 16, 17 & 19	€ 1,0 mln.	
➤ Vrouwen A-elftal	€ 1,7 mln.	
➤ Zaalvoetbal	€ 0,6 mln.	
➤ CP-team	€ 0,3 mln.	
➤ Kleding	€ 0,3 mln.	
➤ Overigen	<u>€ 0,6 mln.</u>	
Vertegenwoordigend voetbal		€ 5,5 mln.
➤ Jongens	€ 0,6 mln.	
➤ Meisjes	<u>€ 0,5 mln.</u>	
Jeugdplan		€ 1,1 mln.
Voetbalontwikkeling		€ 0,5 mln.
Bijdrage Eredivisie Vrouwen		€ 0,4 mln.
UEFA opleidingen		€ 0,1 mln.

- b. De kosten van de cursussen dalen doordat minder arbitrageopleidingen en technische- en vrijwilligersopleidingen zijn georganiseerd.
- c. De kosten wedstrijdzaaken stijgen met € 412.000 wat voornamelijk wordt verklaard door:
 - De hogere afname van het aantal spelerspassen heeft als consequentie dat de kosten stijgen met € 356.000;
 - Vanuit sponsoring is een bedrag ontvangen voor het versterken van het zaalvoetbal, de daarbij horende kosten bedragen € 82.000;
 - De bijdrage met betrekking tot de Champions League Vrouwen is hoger. Deze opbrengsten komen ten gunste van de vrouwen van FC Twente waardoor de kosten navenant € 55.000 hoger zijn;
 - De kosten kleding van scheidsrechters vallen € 67.000 lager uit doordat deze zijn verdisconteerd in de onkostenvergoeding voor scheidsrechters.
- d. De kosten communicatie zijn hoger ten opzichte van de begroting 2015/'16. Dit wordt veroorzaakt door kosten à € 140.000 voor reclameboarding bij het Olympisch Kwalificatie Toernooi van het Vrouwen A-elftal. De bijbehorende opbrengsten zijn eerder beschreven en verantwoord in de rubriek "Voetbal".

6.17. OVERIGE KOSTEN

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Marketing (a)	481	420	254
Bijdragen andere entiteiten (b)	4.209	4.239	4.304
Bijdrage NOC*NSF	235	236	234
Overige kosten (c)	1.079	663	992
Totaal overige kosten	6.004	5.558	5.783

- a. De kosten van marketing komen boven het niveau dat is verantwoord in de begroting 2015/'16. Dit wordt veroorzaakt door een naheffing (€ 128.000) van de BTW-ruling over de seizoenen 2010/'11 tot en met seizoen 2014/'15. Daar staat tegenover dat de kosten met betrekking tot de innovatie database van de KNVB € 35.000 (begroting 2015/'16 € 170.000) lager zijn. Dit bedrag is opgenomen in de begroting om mogelijkheden te creëren voor een verdere verhoging van de commerciële exploitatie uit databasemarketing.
- b. Binnen de bijdrage andere entiteiten worden onder meer de kosten van de kantoorautomatisering KNVB maar ook de bureau- en huisvestingskosten van het bondsbureau verantwoord. De bijdrage andere entiteiten ligt nagenoeg op hetzelfde niveau als in de begroting 2015/'16 is verantwoord. De lagere doorbelasting wordt voornamelijk verklaard door lagere afschrijving van hardware en software.
- c. De overige kosten komen hoger uit dan in de begroting 2015/'16 is voorzien. De stijging ad € 416.000 wordt voor het grootste deel verklaard door:
- Een stijging van € 521.000 aan uitgaven van het FIFA FAP programma waarvan bijbehorende opbrengsten zijn verwerkt in de rubriek "Opbrengsten UEFA, FIFA en BV". Dit bedrag is ontvangen van FIFA maar is bestemd voor andere entiteiten;
 - De inkoop van promotiematerialen ad € 165.000 (zie ook omzet verkopen). In de begroting is geen rekening gehouden met inkoop, omdat alleen de marge is begroot. Daarbij is de marge op promotiematerialen in het seizoen 2015/'16 negatief door een incidentele afboeking;
 - De bijdrage aan Stichting Meer dan Voetbal is komen te vervallen wat voor een daling zorgt van € 91.000 ten opzichte van de begroting 2015/'16;
 - De kosten van onderzoek en ontwikkeling laten een daling zien van € 164.000. Dit budget was mede vrij gehouden om aanbevelingen uit het plan "Winnaars van Morgen" (onder andere het "Online Trainersplatform") uit te voeren. De werkzaamheden worden echter na 30 juni 2016 verricht waardoor de kosten in een volgend boekjaar verantwoord worden;
 - De kosten onderzoek Research & Intelligence zijn € 68.000 lager. Er was een junior onderzoeker begroot voor 0,6 FTE. Deze medewerker is fulltime gaan werken waardoor het activiteitenbudget voor R&I is verlaagd. De kosten van deze medewerker worden verantwoord onder de personeelskosten. Veel onderzoeken (o.a. Voetbal en Marketing) die voorheen extern werden verricht, worden nu (deels) verricht door de junior onderzoeker.

6.18. KOSTEN PROJECTEN

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Sportimpuls (a)	148	178	127
Naar een Veiliger Sportklimaat (b)	1.610	1.966	1.371
Totaal kosten projecten	1.758	2.144	1.498

Sportimpuls

In 2014 is het programma Sportimpuls vanuit NOC*NSF gecontinueerd. Doel van het programma was 'iedereen een leven lang laten genieten van sport en bewegen' zodat uiteindelijk meer mensen gaan sporten en vaker bewegen. Het streven is in de jaren 2012 tot en met 2016 kwalitatieve goede sportimpuls op te starten die daadwerkelijk bijdragen aan een hogere sportparticipatie en een gezonde actieve leefstijl. Teneinde het programma te realiseren, wil NOC*NSF de verenigingsadviseurs van de KNVB inschakelen. De activiteiten worden decentraal uitgevoerd. De kosten bedragen € 384.000. Van dit bedrag is € 236.000 verantwoord binnen de personeelskosten en € 148.000 besteed aan activiteiten. Eerder is vermeld dat het project Sportimpuls per 30 juni 2016 is beëindigd.

VSK

Samen naar een Veiliger Sportklimaat is een door het Ministerie van VWS gesubsidieerd programma dat onder andere gericht is op het ondersteunen van verenigingen en hen in staat te stellen een bijdrage te leveren aan het terugdringen van ongewenst gedrag en het bevorderen van gewenst sociaal gedrag. Het project is gestart in de tweede helft van 2011 en is onlangs verlengd tot en met 2018. In de jaarrekening 2015/'16 bedragen de totale kosten van het project € 2,5 mln. (opgesplitst in € 0,9 mln. personeelskosten en € 1,6 mln. kosten activiteiten).

De toekenning door NOC*NSF is lager dan waar eerder rekening mee is gehouden. Deze toekenning vindt per kalenderjaar plaats waardoor hier in de eerder opgestelde begroting nog geen rekening mee gehouden is. Daarnaast is een aantal vooraf geplande activiteiten niet doorgegaan waardoor er minder kosten gemaakt zijn. Desondanks zijn de afgesproken doelstellingen wel behaald. In de volgende tabel staan de kosten per VSK deelprogramma weergegeven.

(BEDRAGEN * € 1.000)

	Personeelskosten	Activiteiten	Totaal
Programmamanagement	113	0	113
Bewustwording en communicatie	0	133	133
Verenigingen en bestuurders	40	424	464
Trainers, coaches en begeleiders	65	57	122
Arbitrage	192	204	396
Excessen	238	2	240
Tucht	32	0	32
HALT Ketenaanpak	0	388	388
Buitenactiviteitenoverzicht	254	97	351
Overhead	0	305	305
Totaal kosten VSK	934	1.610	2.544

Eén van de VSK doelstellingen luidt: 1.500 verenigingen zetten zich in voor sportiviteit en respect. Door middel van verenigingsondersteuning probeert de KNVB verenigingen hier mee te helpen. Het aantal bereikte verenigingen is op dit moment 1.754. Het aantal VSK verenigingen is op dit moment 1.250 (we noemen een vereniging een VSK vereniging op het moment dat twee of meerdere interventies bij een vereniging plaats hebben gevonden). Dit is volgens verwachting en doelstellingen. De kosten die voor het onderdeel verenigingsondersteuning gemaakt worden vallen in de rubriek 'verenigingen en bestuurders'.

De hoofddoelstellingen van het sportbrede onderdeel 'arbitrage' luiden: 'spelregels worden breed uitgedragen' en 'voor elke wedstrijd een competente scheidsrechter, getraind in weerbaarheid'. De KNVB heeft hier in het seizoen 2015/'16 aan bijgedragen door onder andere de verplichting van het spelregelbewijs voor B-junioren, het organiseren van spelregelavonden door BV scheidsrechters, het organiseren van weerbaarheidstrainingen en een onderzoek uit te voeren naar de rol van de assistent scheidsrechter.

Ook is het beleid risicoverenigingen geïntroduceerd. Verenigingen die meer dan gemiddeld betrokken zijn bij geweld benaderen we proactief. In eerste instantie om hen te helpen om zichzelf te verbeteren. De ondersteuning en begeleiding wordt dwingender en meer sturend indien er geen verbetering zichtbaar is. Als ook dat geen effect heeft, dan kunnen we niet anders dan overgaan tot straffen. Met als zwaarste straf het uit de competitie nemen van de gehele vereniging. Tot dusver is dat bij nog geen enkele vereniging aan de orde geweest. De kosten van dit beleid zitten met name in personeelskosten bij Excessen en Tuchtzaken.

De KNVB en stichting Halt hebben samen een methodiek ontwikkeld die meer zelfinzicht geeft in de veiligheid binnen de voetbalvereniging. Het seizoen 2015/'16 hebben meer verenigingen gebruik gemaakt van de veiligheidsanalyse en de sport en gedrag trainingen. De kosten, alsook de ontwikkeling hiervoor, staan weergegeven bij de rubriek 'HALT Ketenaanpak'.

In het 'buitenactiviteitenoverzicht' zijn alle activiteiten opgenomen die buiten de 'reguliere VSK activiteiten' vallen. Voorbeelden hiervan zijn het organiseren van Challenge Days, het opzetten van convenanten, het verhogen van de kwaliteit van bestuurders en het uitvoeren van het actieplan diversiteit. Al deze activiteiten hebben als doel om sportiviteit en respect bij verenigingen te bevorderen.

6.19. UITGEKEERDE KASSIERSGELDEN

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
Officialkosten veldvoetbal	4.849	4.949	4.865
Officialkosten zaalvoetbal	957	956	968
Zaalhuur zaalvoetbal	2.050	2.168	2.125
Verzekeringspremie leden	744	728	741
Solidariteitsfonds	0	0	99
BUMA	831	843	815
Sena	256	244	241
Videma	205	207	205
Ecotax verenigingen	4.755	4.833	5.243
Totaal uitgekeerde kassiersgelden	14.647	14.928	15.302

6.20. FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Ondanks de steeds lagere rentestand zijn de rentebaten hoger dan in de begroting 2015/'16 is voorzien. Dit wordt veroorzaakt door het hogere saldo van de liquide middelen.

6.21. RESULTAAT DEELNEMINGEN

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16	Begroting 2015/'16	Jaarrekening 2014/'15
KNVB Academie	76	-250	209
Doorbelasting Academie aan BV	-38	125	-104
Bijdrage aan Sportmedisch Centrum	-65	-100	-53
Subtotaal bijdragen	-27	-225	51
Resultaat Sportlink Services B.V.	7	1	11
Totaal resultaat deelnemingen	-20	-224	62

Het resultaat van de KNVB Academie komt uit op € 76.000 positief. Het amateurvoetbal dient hiervan 50% door te belasten aan betaald voetbal. Het positieve saldo wordt mede veroorzaakt door enkele incidentele voordelen, waaronder een hogere bijdrage uit samenwerkend onderwijs, een hoger aantal geplaatste cursisten en lagere innovatie- en ontwikkelingskosten (in het kader van het nieuwe Kenniscentrum).

6.22. CONTROLEVERKLARING

De accountantscontrole heeft ten doel te komen tot een verklaring ten aanzien van de getrouwheid van de jaarrekening van de vereniging Koninklijke Nederlandse Voetbalbond als geheel. Derhalve verwijzen wij op deze plaats naar de goedkeurende controleverklaring van EY Accountants bij de jaarrekening van de vereniging KNVB. In laatstgenoemde jaarrekening zijn de financiële gegevens van de businessunit amateurvoetbal integraal geconsolideerd.

6.23. VOORSTEL RESULTAATBESTEMMING 2015/'16

(BEDRAGEN * € 1.000)	Jaarrekening 2015/'16
Exploitatiesaldo	2.530
Aanwending bestemmingsreserve transformatie zaalvoetbal	30
Nog te bestemmen exploitatiesaldo	2.560

Voorstel

Het bestuur stelt voor het exploitatiesaldo na reserves ad € 2,6 mln. als volgt te verwerken:

1. Het creëren van een bestemmingsreserve "Winnaars van Morgen" groot € 0,3 mln.;
 - In het plan "Winnaars van Morgen" is aangegeven dat op dit moment geen online omgeving beschikbaar is waar alle benodigde informatie en kennis voor trainers, coaches en begeleiders kan worden verkregen. Het online trainersplatform maakt het mogelijk dat trainers binnen het amateurvoetbal bijvoorbeeld trainingsplanning, trainingsvormen en schema's met elkaar kunnen uitwisselen.
2. Toevoegen van het restant van het exploitatiesaldo ad € 2,3 mln. aan de overige reserve.

7. BIJLAGEN